

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 3902
Tarih : 17.01.2024

8547

Ömer Faruk Gergerlioğlu
Kocaeli Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen bilgide :“ Mukadder Alakuş (T.C. Kimlik No: 03/09/2018 tarihinde Eskişehir’de tutuklanıp. H Tipi cezaevine konulmuştur. Ardından Manisa 3. Ağır Ceza Mahkemesince yargılanıp 26/12/2018 tarihinde Bank Asya’da hesabının olması, bylock kullanma ve barışçıl toplantıya katılma suçlamasıyla 7 yıl 6 ay hapis cezasına çarptırılmıştır. İstinaf, Yargıtay tarafından onaylanarak kesinleşmiştir. Dosya BM İnsan Hakları Komitesine 03/01/2020 tarihinde Taşınmış komite 15/04/2020 tarihinde sağlık konusunda tedbir alınmasını bildirimini yaparak acil işlem gerektiren dosyalar olarak el almıştır. 15/11/2022 tarihinde yargılamanın çoklu hak ihlaline sebebiyet verdiği hükmederek Türkiye’nin 2003 yılında kabul edip 2007 yılında ek protokolü kabul ettiği BM Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesinin ; 9. maddesi makul şüphe olmaksızın keyfi tutuklama 10 maddesi gereği insani olmayan şartlardaki cezaevinde pek çok hakkın ihlaline sebebiyet vermesini, 14. 3/ a, d, e maddeleri gereği adil yargılanma hakkının ihlaline, 15 madde ile “kanunsuz ceza verilmez” ilkesinin ihlaliyle, keyfi cezalandırmaya hükmederek çoklu hak ihlali tespiti yapmıştır. Karar gereği, ihlallerin giderilmesine, yeterli tazminatın ödenmesine ve bu tür yargılamaların önlenmesi için tedbir alınması konusunda karar verip 180 gün içerisinde icrasını talep etmiştir. Karar, 15/11/2022 tarihinde, hükümete ve dosya sahibine bildirilmiştir. Aradan geçen bir yıla yakın süreye rağmen bu kararın gereği yerine henüz getirilmemiştir. Anayasa’ya uyma ve onu korumakla mükellef olan yasama, yürütme ve yargı erkleri, Anayasa’yı çiğneyemezler ve onun dışına çıkamazlar. BM İnsan Hakları Komitesi’nin, CCPR/C/135/D/3736/2020 nolu ve 15/11/2022 tarihli Mukadder Alakuş kararının, Anayasa’nın 90. maddesi gereği uygulanmasını hukuk adına istemek, ahlaki, insani ve hukuki bir temel haktır. Yukarıda ifade edilen benzer olaylarda görülmüştür ki kadınların kamu alanında başörtüsü takma durumu, yıllarca ulusal yargı

TBMM Halkla İlişkiler Binası

2. Kat, Oda: F214 Bakanlıklar/Ankara

Tel.: +90 (312) 420 63 86 - 87 Faks: +90 (312) 420 24 82

mekanizmaları tarafından, hukuk düzenine ve laiklik ilkesine aykırılık gibi görülmüş ve yıllarca insan haklarına aykırı keyfi kararlar verilmiştir. Ne var ki BM İnsan Hakları Komitesi, üniversite öğrencisi Şeyma Türkan'ın başörtüsünden dolayı üniversiteye kayıt yaptırmasının engellenmesi üzerine verdiği kararla, eşitlik ve eğitim-öğretim hakkının keyfi olarak engellendiğine hükmederek o güne kadarki başörtüsü içtihadını değiştirmiştir. AYM de "Ahde Vefa" gereği bu kararı kendisine dayanak yapmıştır. Hukukun bu duyarlılık ve tutarlılığı Mukadder Alakuş için de sağlanmalı ve gösterilmelidir." ifadeleri yer almıştır.

Bu bağlamda;

- 1- Yukarıda bahsi geçen iddialar doğru mudur?
- 2- Eğer bu iddialar doğruysa Mukadder Alakuş isimli yurttaş hakkında Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komitesi tarafından adil yargılanma hakkının ihlal edildiği kararı çıkmasına rağmen Mukadder Alakuş isimli yurttaşın halen yargılandığı iddiası doğru mudur? Eğer bu iddia doğruysa Mukadder Alakuş isimli yurttaşın yargılanma gerekçesi nedir?
- 3- Eğer bu iddialar doğruysa Bakanlığınız Anayasa 90. Madde gereğince Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komitesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin vermiş olduğu kararlar uygulanacak mıdır?
- 4- Son 8 yılda adil yargılanmadığı iddiası ile bakanlığınıza başvuru yapan kişi sayısı kaçtır?